*Zpětvzetí žaloby dle § 237. c. ř. s. bez souhlasu žalovaného.*

Žalobce Úv. spolek, záložna v K., podal na žalovaného K. určovací žalobu stran vkladu záložen ského per 21.538 K, a po I. roku učinil žalobce podání s prohlášením, že vzdává se žalobního nároku, béře žalobu zpět a zavazuje se zaplatiti žalovanému útraty soudně stanovené, žádaje protivníka, aby seznam svých útrat k soudnímu ustanovení předložil. C. k. krajský soud v Uh. H. toto zpětvzetí žaloby bez jednání zamítl s vyřízením, že ho nebere na vědomí. Na stížnost žalobcovu změnil c. k. vrch. zemský soud v B. usnesení I. stolice v ten smysl, že se zpětvzetí žaloby přijímá a odpůrci přísluší právo, aby své dosavadní útraty účtoval — z důvodů, že usnesení v odpor vzaté bylo by jen tenkráte (§ 237. c. ř. s.) odůvodněným, kdyby žalobce svou žalobu byl zpět vzal s výhradou, že ji opět může podati, jakmile se však nároku žalobního vzdal, odpadá každý právní podklad, aby ve sporu mohlo býti pokračováno a není tudíž zapotřebí souhlasu odpůrcova, následkem čehož stížnosti vyhověno býti musilo.

Dovolací stížnosti žalovaného nejvyšší soud usnesením ze dne 28. dubna 1909, č. j. R III. 135/9, vyhověl a usnesení II. stolice v tom smyslu změnil, že se prohlášení žalujícího o zpět vzetí žaloby nebéře ku vědomí a že má žalující útraty svého rekursu nésti ze svého.

**Důvody:**

Prvý odstavec § 237. c. ř. s. stanoví, že může žaloba zpět vzata býti bez přivolení žalovaného jenom až do počátku prvního roku, nedostaví-li se však žalovaný k němu, také ještě při prvním roku. Dle ustanovení toho platí tudíž zásada, že má žalobce jednostranné právo ku zpětvzetí žaloby toliko v době shora uvedené. Poslední odstavec § toho pouze praví, že může zpět vzatá žaloba znova býti podána, když při jejím zpětvzetí nebylo vzdáno se nároku, jehož se bylo domáháno. Obsah tohoto odstavce neposkytuje žádné opory pro názor, že by tehdy, když se při zpětvzetí žaloby nebylo vzdáno vzneseného nároku, nemělo platiti ustanovení prvního odstavce.

Nelze však nepřihlížeti též k ustanovení § 394. c. ř. s. Podle zákonitého ustanovení toho může žalovaný, když se žalobce vzdá uplatněného nároku, učiniti návrh na vynesení rozsudku na základě vzdání. O zpětvzetí žaloby se tuto neděje zmínka. Též z toho vyplývá, že po době shora uvedené jednostranné zpětvzetí žaloby není přípustným.

Kdyby byl náhled, jemuž se dovolacím rekursem odporuje, správným, nebylo by lze žalovanému vyhraditi návrh na vynesení rozsudku.

Dále dlužno uvážiti: Pokud zákon podle shora uvedeného žalobci nedává výslovně právo ku jednostrannému zpětvzetí žaloby, sluší přiznati žalovanému oprávnění, by se hájil proti tomu, aby nebyl znova žalován. Kdyby bylo přípustno, by žalobce ukončil spor tím, že vzdav se vymáhaného nároku, vezme žalobu zpět, nemohl by žalovaný vznésti proti obnovené žalobě námitku projednávání překážející. Námitka ta předpokládá rozsudek. Vysloviloť pak též ministerstvo spravedlnosti při zodpovídání otázek mu o ustanoveních nových zákonů procesních předložených ku § 237., že žalobce po odbytém prvém roku nemůže žalobu jednostranně zpět vzíti a že musí zůstaveno býti žalovanému, by zpětvzetí žaloby, při němž se byl žalobce nároku žalobního vzdal, meritorně ve sporu využitkoval.

Praktický význam uvedeného zákonitého ustanovení pro žalovaného vyplývá též z uvedení dovolacího rekursu, že žalovaný hodlá učiniti návrh ve smyslu § 408. c. ř. s.

(Pozn. zasílatele: Neumann ve svém komentáři z r. 1908 zaujímá na str. 899. při § 237. c. ř. s. stanovisko, jako II. stolice v našem případě, a totéž stanovisko zaujímá rozh. nejv. soudu ze dne 6. března 1906, č. 3663, v Právníku z r. 1906, str. 269.)

Dr. Kubala.

---

*V § 583. c. ř. s. stranám přiřčené právo, by žádaly o prohlášení smlouvy o rozsudím za bezúčinnou, nemůže jim býti odepřeno pro nahodilou okolnost, že ve sporu jimi zahájeném platnost smlouvy o rozsudím jest sporna. — Zvláštní návrh dle § 583. c. ř. s. lze učiniti i tehdy, když ve sporu mezi stranami již zahájeném činí se následkem uzavření smlouvy o rozsudím námitka nepříslušnosti soudu, neboť námitce té nelze přiřknouti účinek zahájení rozepře dle §§ 232. a 233. c. ř. s., ježto jen o materielněprávní nárok, právo nebo prejudicielní právní poměr spor zahájiti se může, nikoliv však o otázku práva procesního. — Ohledně útrat řízení za účelem prohlášení smlouvy o rozsudím za bezúčinnou platí ustanovení § 40. a násl. c. ř. s.*

A. zažaloval B. o zaplacení 76.837 K s přísl. u c. k. krajského, jako obchodního soudu v Plzni. Žalovaný namítal co do části sporného nároku nepříslušnost soudu, poněvadž mezi stranami spornými jest smlouva o rozsudích. Naproti tomu tvrdil A. ve sporu, že smlouva i příslušný odstavec její o rozsudích jednající nemají platnosti.

Dle protokolu z 5. října 1909, č. j. Cg IV. 19/9—14, dohodly se strany sporné, že ve sporu nastane klid řízení. Před tímto dohodnutím sdělil však A. žalovanému B., že téhož dne podal již u c. k. krajského soudu, jako obchodního senátu, v Plzni návrh, aby